

Penmail

Jaargang 2, nr. 1 - Januari 2007

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0 - 0 - 0 - 0 - 0

Hoe met leerkrachten werken

Graziella Pettinati gaf in juni 2006 in Londen een voordracht over haar ervaringen bij een twee jaar eerder gestart project om 6-jarigen te leren schrijven. Voorop diende bij de kinderen te staan: plezier, succes en de wens om verder te gaan. Aan de hand van 39 sheets wordt informatie gegeven over de methode die berust op de visie van de Franse kindergrafologe Danièle Dumont.

Dit artikel staat in The Graphologist, Vol. 24, No. 3, Issue 92, Autumn 2006. Een vertaling (7 blz.) verschijnt in de 5e bundel van "Over kinderhandschrift, schrijfovoeding en schrijfonderwijs gesproken". Nadere informatie bij de redactie: dick.schermer@zonnet.nl.

Schrijfles geven

Alger van Hagen bespreekt in JSW, september 2006, een aantal gewenste onderwijsarrangementen in de basisschool. Voor zwakke schrijvers geeft hij deze zes hulpmogelijkheden: vooroefeningen, letters oefenen, reflecteren op behaald resultaat, transfer naar schrijven, reflectie op de schrijfles, organisatie bij de schrijfles.

Schrijven en lezen, sneller en beter

Madeleine Gibson gaat in JSW, oktober 2006, met taalkundige Mieke Smits in gesprek over het lezen en schrijfonderwijs op basisscholen. Zij pleit voor de methodiek van José Schraven, die een taalinhoudelijke, didactische en pedagogische lijn onderscheidt en lezen en schrijven tot elf stappen terugbrengt.

Intelligent schrijven

Mariska Bijl-Venema wijdt in Praxisbulletin 24/4, dec. 2006, een praktisch artikel aan meervoudige intelligentie in de schrijfles. Zij gaat uit van de acht door Gardner onderscheiden intelligenties en past ze toe op de instructiefase van het schrijfonderwijs.

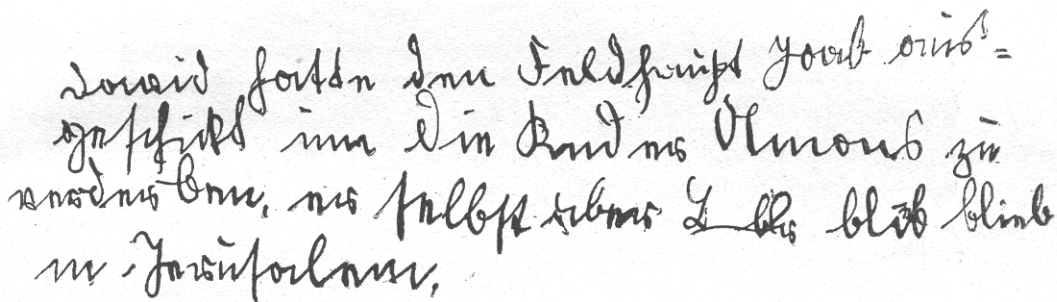
KINDERSCHRIFTEN

Een nieuwe grafologische serie van Dr. Max Pulver

Elfjarig arbeiderskind

Deze jongen is in zijn verstandelijke ontwikkeling merkbaar achtergebleven. Dat blijkt allereerst op schrijfgebied uit zijn onvermogen de rechte regelrichting aan te houden. Hij bezit dus geen enkel ideaal (Leitbild) en heeft geen voorstelling, die zijn denken en wil zou kunnen oriënteren en organiseren. Maar ook de lettervormen zijn voor hem voor een deel nog zo weinig vertrouwd, dat ze steeds opnieuw onderbroken en weer aangelapt moeten worden. Deze omstandigheid wordt als fysiologische schrijfataxie bij het kind aangeduid. (Ataxie: niet kunnen beheersen van bewegingen, stoornis in de samenwerking van spieren, DS)

Hoe snel de jongen vermoeid raakt, laten niet alleen regel 3 en 4 zien, die tegen het einde onmiskenbaar afnemen, maar zulke verschrijvingen als bij het driemaal geprobeerde woord 'blieb' (in regel 3), die tot een snelle afname van de concentratie zijn terug te voeren. De buitensporige druk op sommige plaatsen, zo bijvoorbeeld in het woord 'Amons' (regel 2, zesde woord), bij de eerste s van 'selbst' (regel 4, vierde woord) en op andere plekken, bewijst het extra werk, dat hier door de schrijver moest worden geleverd, omdat hij nog op totaal onvoldoende wijze in staat is de schrijfhandeling uit te voeren.

Donaid foiden Inu Feldhaupt Jacob erub =
grafisch inu Din Dand ms Amous zu
woudms Om, ms selbst selbst Lhs blieb blimb
in Jansforlauer,

De talrijke streekonderbrekingen, bijzonder duidelijk bijvoorbeeld bij de h van 'Feldhaupt' (regel 1, vierde woord) (mann is weggelaten), wijzen op een nerveuze storing van de hartwerking; de neiging om de eindhalen in te korten en eigenlijk in een linkshellend schrift te vervallen, is de uitdrukking van een algemene protesthouding. Het gaat om een heel moeilijk te beïnvloeden kind, van wie de vader een drinkebroer en de

moeder een aangeboren zwakbegaafde vrouw is.

De zwelhalen, die overal in de tekst als uitgesproken ruitvormen voorkomen, zie bijvoorbeeld l in 'Feldhaupt' (regel 1, vierde woord), A in 'Amons' (regel 2, zesde woord), zijn al door franse schriftonderzoekers herkend als uitdrukking van erfelijke alcoholische belasting.

Bron:

Guggenbühl und Huber's Schweizer Spiegel, Ein Monatschrift für Jedermann, Nr. 5, Februar 1930

